

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารของพนักงานบริษัท
ในเขตนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง
Factors Related to Food Consumption Behaviors of Employees Working in
Industrial Estates, Rayong Province

ปรสณีพร บุญมัน¹, ยงสวัสดิ์ คล้ายมี² และศักรัณธีร์ วรวัฒน์ประปัญญา³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของพนักงานบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พนักงานทุกระดับชั้นที่ทำงานบริษัทในเขตนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดระยองจำนวน 400 คน จากประชากรทั้งหมด 307,433 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Chi Square, t-test และ ANOVA วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS คำนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัย พบว่า พนักงานส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 56.00 ซึ่งมีอายุอยู่ระหว่าง 25 - 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.50 และมีลักษณะเวลาทำงานเต็มเวลา คิดเป็นร้อยละ 64.50 ปัจจัยโดยภาพรวมมีผลกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.76$) เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ตามสถานภาพทั่วไป พบว่ากลุ่มอายุและลักษณะเวลาทำงาน แสดงความคิดเห็นแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : พฤติกรรมการบริโภคอาหาร, พนักงาน, นิคมอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง

Abstract

This research aims to study factors related to Food consumption behaviors of employees working in industrial estates, Rayong Province. The study sampled 400 employees who working in industrial estates, Rayong. The statistical tools used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, Chi Square T-test, ANOVA by SPSS package program. The statistical significance is at .05 level requirement. The results represented that most samples were male, aged between 25-35 years old and work in shift-time. Overall factors relate to the food consumption behavior of employees is at

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, e-mail: prasneeporn@gmail.com

² นักศึกษาปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, e-mail: kyonwin@hotmail.com

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ



very good level ($\bar{X} = 3.76$). The results of comparing differences of opinions of factors by personal status are different on the age and working time with at least level of significance .05.

Keywords : food consumption behaviors, employee, industrial estates rayong province

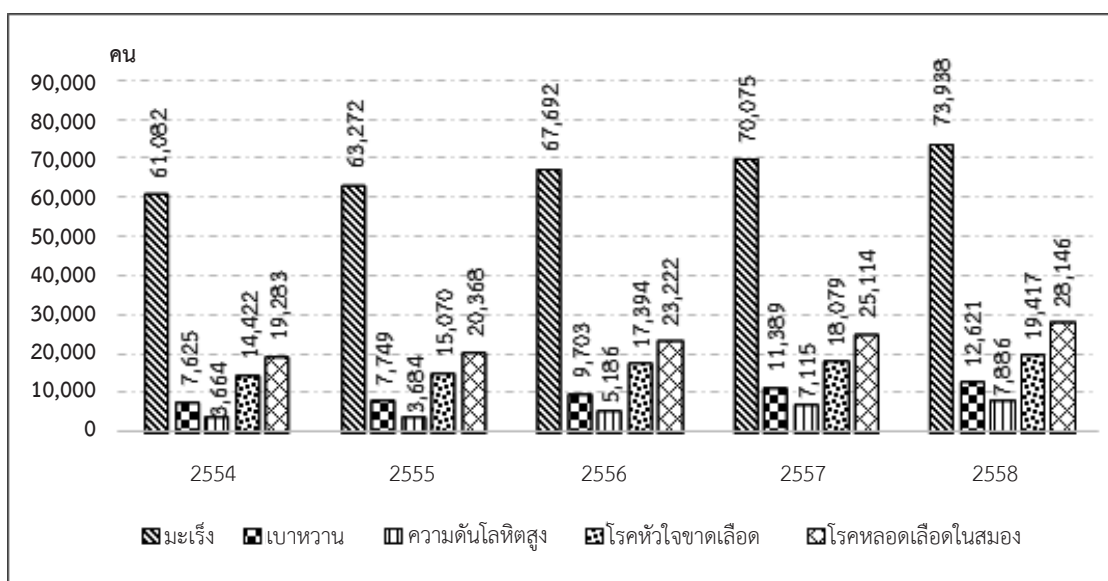
บทนำ

ท่ามกลางการพัฒนาของเศรษฐกิจ และการแข่งขันระดับสูง เพื่อมุ่งขยายธุรกิจเป็นไปตามพันธกิจของแต่ละองค์กร ทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นตัวแปรสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมาย (สุทธยาณ โอบอ้อม, 2558) บุคลากรต้องทำงานภายใต้ความกดดันและสถานการณ์ที่บีบเร่ง รวมไปถึงรูปแบบการทำงานที่ไม่จำกัดเวลา สถานที่ พนักงานบางคน ต้องสามารถทำงานได้ทุกที่ทุกเวลา เนื่องจากพัฒนาการของเทคโนโลยี และอุปกรณ์การสื่อสาร อาจทำให้ต้องทำงานนอกเหนือเวลางาน จนไม่มีเวลาในการจัดเตรียมอาหารที่มีประโยชน์มาบริโภคให้ตรงเวลาและถูกต้องตามหลักโภชนาการ ส่งผลเสียต่อสุขภาพ และเจ็บป่วย (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ; สสส, 2554) ซึ่งมีผลทำให้ประสิทธิภาพการทำงานลดลง สุขภาพทรุดโทรม เป็นสาเหตุการขาด ลา มาสายของพนักงาน และต้องสูญเสียงบประมาณในการรักษาพยาบาลเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

พฤติกรรมการบริโภคอาหาร ขาดการใส่ใจภาวะโภชนาการส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกาย ความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจของบุคลากร ด้วยวิถีชีวิตคนรุ่นใหม่ เน้นความสะดวกสบาย ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ไม่เหมาะสม เช่น การรับประทานอาหารปริมาณมากเกินไป การรับประทานอาหารรสจัด เช่น เค็มจัด หวานจัด เปรี้ยวจัด มันจัด เป็นต้น การรับประทานอาหารที่มีไขมันสูงเกินความจำเป็น หรือร่างกายได้รับสารพิษจากการรับประทานอย่างสม่ำเสมอ เช่น การดื่มสุรา การสูบบุหรี่ กินอาหารปิ้งย่างบ่อยเกินไป จากพฤติกรรมการบริโภคดังกล่าวเป็นสาเหตุของการป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ (สำนักงานโรคไม่ติดต่อ, 2556) โดยเฉพาะโรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคเบาหวาน โรคมะเร็ง และโรคหลอดเลือดสมอง เป็นต้น

พฤติกรรมการบริโภคอาหาร ขาดการใส่ใจภาวะโภชนาการส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกาย ความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจของบุคลากร ด้วยวิถีชีวิตคนรุ่นใหม่ เน้นความสะดวกสบาย ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ไม่เหมาะสม และเป็นสาเหตุของการป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ (สำนักงานโรคไม่ติดต่อ, 2556) โดยเฉพาะโรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคเบาหวาน โรคมะเร็ง และโรคหลอดเลือดสมอง เป็นต้น

สถิติล่าสุดของประเทศไทยพบผู้ป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ (NCDs) 14 ล้านคนจากสถิติปี พ.ศ. 2552 ซึ่งเป็นสาเหตุหลักการเสียชีวิตของประชากรทั้งประเทศ มีประชากรเสียชีวิตจากกลุ่มโรคไม่ติดต่อ คิดเป็นร้อยละ 73 ของการเสียชีวิต และคาดว่าจะมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นในทุก ๆ ปี (สสส, 2559)



ภาพที่ 1 กราฟแสดงจำนวนการตาย จำแนกตามสาเหตุ พ.ศ. 2554 - 2558
ที่มา : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2558

นอกจากนี้จากการศึกษาของสำนักโรคไม่ติดต่อดังภาพที่ 1 กรมควบคุมโรคพบว่า จำนวนและอัตราการตายต่อประชากร 100,000 คน จำแนกตามสาเหตุ ตามบัญชีจำแนกโรคระหว่างประเทศ ฉบับแก้ไขครั้งที่ 10 พ.ศ. 2554 - 2558 พบว่า อัตราการตาย 5 อันดับจากโรคไม่ติดต่อทั้งหมด 5 โรค มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ตามลำดับต่อไปนี้

อัตราการตายด้วยโรคความดันโลหิตสูง เพิ่มขึ้นจาก 3,664 คน ในปี พ.ศ. 2554 เป็น 7,886 คน ในปี พ.ศ. 2558 คิดเป็นร้อยละ 115

โรคเบาหวาน เพิ่มขึ้นจาก 7,625 คน ในปี พ.ศ. 2554 เป็น 12,621 คน ในปี พ.ศ. 2558 คิดเป็นร้อยละ 66

โรคหลอดเลือดสมอง เพิ่มขึ้นจาก 19,283 คน ในปี พ.ศ. 2554 เป็น 28,146 คน ในปี พ.ศ. 2558 คิดเป็นร้อยละ 46

โรคหัวใจขาดเลือด เพิ่มขึ้นจาก 14,422 คน ในปี พ.ศ. 2554 เป็น 19,417 คน ในปี พ.ศ. 2558 คิดเป็นร้อยละ 35

และโรคมะเร็ง เพิ่มขึ้นจาก 61,082 คน ในปี พ.ศ. 2554 เป็น 73,938 คน ในปี พ.ศ. 2558 คิดเป็นร้อยละ 21 (สถิติสาธารณสุขปี 2554 - 2558, 2558)



ปัญหาการเพิ่มขึ้นของผู้ป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ ซึ่งเกิดจากพฤติกรรมการบริโภคอาหารไม่ถูกสุขลักษณะของประชาชนโดยทั่วไป ซึ่งในจำนวนนี้น่าจะมีบุคลากรในสถานประกอบการรวมอยู่ด้วย ดังนั้นเมื่อกล่าวถึงบุคลากรในสถานประกอบการแล้วจังหวัดที่น่าสนใจ จังหวัดหนึ่งนั้นคือ จังหวัดระยอง ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีนิคมอุตสาหกรรมมากที่สุดในประเทศไทย และยังเป็นจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัวสูงสุดของภาคตะวันออก มีมูลค่า 874,547 ล้านบาท และมีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP Per Capital) เท่ากับ 1,008,615 บาท นับว่าสูงที่สุดของภาคตะวันออกและสูงสุดเป็นอันดับหนึ่งของประเทศในปี พ.ศ. 2557 (สำนักนโยบายอุตสาหกรรม มหภาค, 2559) ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารของพนักงานบริษัทในเขตนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง

วัตถุประสงค์การวิจัย

จากประเด็นปัญหาของงานวิจัย ผู้วิจัยจึงได้นำไปกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ของงานวิจัยเป็น 4 ข้อดังนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหาร จำแนกตามสถานภาพทั่วไปด้านเพศ อายุ และลักษณะเวลาทำงาน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหาร จำแนกตามสถานภาพทั่วไปด้านเพศ อายุ และลักษณะเวลาทำงาน
3. เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริโภคอาหารกับสถานภาพทั่วไปด้านเพศ อายุ และลักษณะเวลาทำงาน
4. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหาร จำแนกตามสถานภาพทั่วไปด้านเพศ อายุ และลักษณะเวลาทำงาน

ขอบเขตงานวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารของพนักงานที่ทำงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง มีขอบเขตการวิจัยเป็น 5 ข้อดังนี้

1. การวิจัยนี้มุ่งศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารของพนักงานที่ทำงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง จำแนกตามสถานภาพทั่วไปด้านเพศ อายุ และลักษณะเวลาทำงาน
2. ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยนี้ คือ พนักงานทั้งเพศชายและเพศหญิงที่คงสภาพความเป็นพนักงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง จำนวน 307,433 คน (สำนักงานจัดหางานจังหวัดระยอง, 2558) ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 ราย
3. ตัวแปรที่ใช้ศึกษาแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ สถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างพนักงานที่ทำงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง ได้แก่ เพศ อายุ และลักษณะเวลาทำงาน

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่พฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคอาหาร

3.3 พื้นที่ในงานวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะพนักงานบริษัทที่ทำงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง

3.5 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลของงานวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการในวันที่ 4 - 30 มีนาคม พ.ศ. 2560

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พฤติกรรมการบริโภคอาหาร หมายถึง การแสดงออกเกี่ยวกับการบริโภคอาหารโดยเจตนาและไม่เจตนา
2. พนักงานบริษัท หมายถึง บุคลากรทุกระดับชั้น ทั้งเพศหญิงและเพศชายที่ทำงานบริษัทในเขตนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง
3. เขตนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง หมายถึงเขตพื้นที่จัดสรรสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดระยองทั้งหมด

ประโยชน์ของงานวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารของพนักงานที่ทำงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง ซึ่งคาดว่าจะได้ประโยชน์ 3 ด้าน ดังนี้

ด้านองค์กร เพื่อเป็นข้อมูลเสนอแนะให้กับองค์กร หาแนวทางในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภค ส่งเสริมพนักงานให้มีสุขภาพแข็งแรงเพื่อลดค่าใช้จ่ายจากการใช้ประกันสุขภาพ ช่วยให้มีความสุขและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ลดข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นในงานอันเนื่องมาจากอาการเจ็บป่วย

ด้านหน่วยงานราชการ / รัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างพฤติกรรมการบริโภคของบุคลากรวัยทำงาน เพื่อช่วยลดปัจจัยของการเกิดโรคไม่ติดต่อต่าง ๆ เพื่อรองรับกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจของประเทศไทย และการแข่งขันระดับสูงในอนาคต

ด้านการศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์แก่สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ที่มีการเรียนการสอนในวิชาสุขศึกษาหรือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหาร

แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

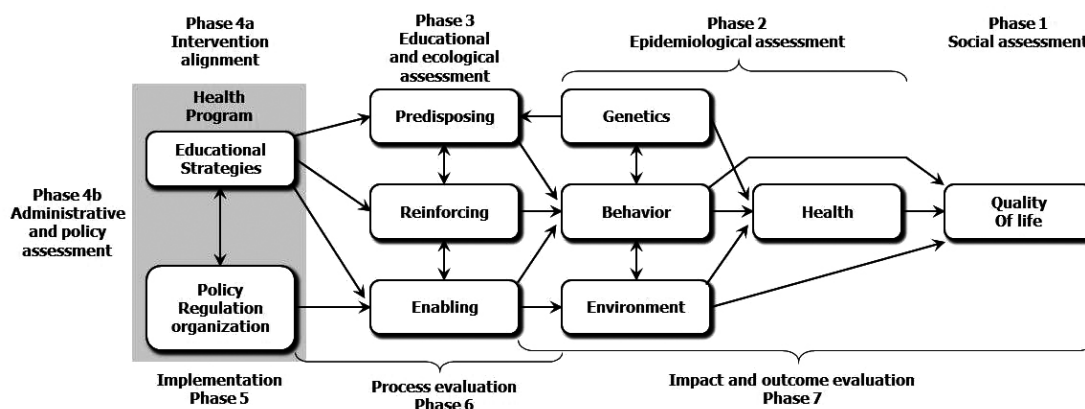
งานวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยดังนี้

แนวคิด PRECEDE-PROCEED Model ของ Lawrence W. Green และ Marghalla W. Kreuter (Green & Kreuter, 2005) ได้กล่าวถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ปัจจัย

1. ปัจจัยนำ (Predisposing Factors) คือ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคล ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ ความเชื่อ ค่านิยม การรับรู้ และปัจจัยด้านประชากร เป็นปัจจัยที่มุ่งให้เหตุผลในการแสดงออกของพฤติกรรม เจตคติเป็นความรู้ที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น บุคคล วัตถุ การกระทำ ความคิด ทักษะ เป็นตัวกำหนดให้เกิดความเชื่อต่อบุคคล วัตถุ หรือกระทำการใด ๆ ส่งผลกระทบต่อการแสดงพฤติกรรมตามความรู้สึกที่เกิดขึ้น

2. ปัจจัยเอื้อ (Enabling Factors) คือ สถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อ หรือเป็นอุปสรรคให้เกิดพฤติกรรม เช่น ระยะเวลา ร้านค้า สถานที่จำหน่าย ซึ่งมีผลต่อความสามารถในการหาซื้อได้ง่าย ราคา ที่ตั้งของสถานที่ทำงาน กฎระเบียบข้อบังคับ การให้ความสำคัญและความตั้งใจจริงขององค์กร ทักษะที่สัมพันธ์กับสุขภาพ ทรัพยากรทางสุขภาพ และการเข้าถึงทรัพยากรสุขภาพ

3. ปัจจัยเสริม (Reinforcing Factors) คือ ปัจจัยที่ทำให้พฤติกรรมของบุคคลยืนยาวต่อเนื่องหรือไม่ต่อเนื่อง เป็นผลสืบเนื่องเชิงบวกของการปฏิบัติพฤติกรรมนั้น ๆ เช่น การยอมรับของกลุ่มเพื่อน เพื่อนร่วมงาน การได้รางวัล หรือผลสืบเนื่องเชิงลบ เช่น การไม่ยอมรับ ถูกต่อต้าน ไม่เห็นด้วย การลงโทษ โดยมีความเกี่ยวข้องกับทัศนคติ และพฤติกรรมของคนรอบตัว เช่น ครอบครัว เพื่อน นายจ้าง ผู้นำ หรือผู้มีชื่อเสียง

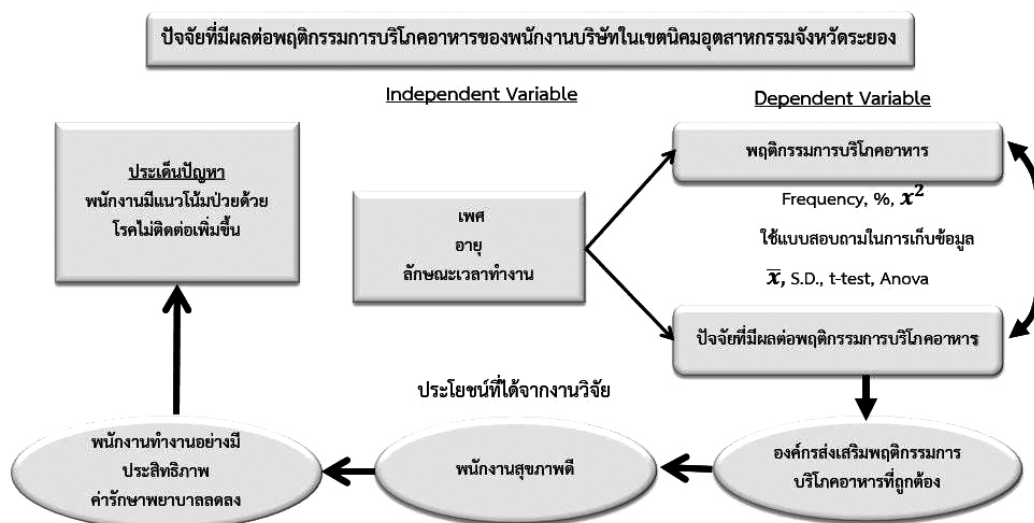


ภาพที่ 2 แสดงแบบจำลอง PRECEDE-PROCEED Model

Green & Kreuter แสดงแบบจำลองความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรม การบริโภคอาหารด้วยแนวคิดที่ว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจะเกิดขึ้นเมื่อมีสาเหตุมากระตุ้นหรือ จูงใจ (ปัจจัยนำ) และพฤติกรรมใด ๆ อาจไม่สมบูรณ์หากไม่ได้รับการสนับสนุนจากสิ่งแวดล้อม การจัดสรร หรือการได้ใช้ทรัพยากรที่เหมาะสม (ปัจจัยเอื้อ) ที่เอื้อหนุนให้เกิดพฤติกรรม นอกจากนี้การได้รับการส่งเสริม ในลักษณะการสนับสนุนทรัพยากร หรือแรงจูงใจจะทำให้บุคคลเกิดการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ชัดเจน ยิ่งขึ้น (ปัจจัยเสริม) การที่บุคคลได้รับการกระตุ้นจากปัจจัยนำ การสนับสนุนจากปัจจัยเอื้อ และการส่งเสริม จากปัจจัยเสริม ก่อให้เกิดพฤติกรรมใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของบุคคลนั้น ๆ

ขอบเขตงานวิจัย

จากขอบเขตงานวิจัย และแนวคิดของ PRECEDE-PROCEED Model สามารถนำมาใช้ประโยชน์ เพื่อเป็นแนวทาง วิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่จะมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคที่ต้องการศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ โดยได้มีการจำแนกปัจจัยต่าง ๆ นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดงานวิจัย (Conceptual Framework) ได้ดังภาพที่ 3



ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดงานวิจัย



วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ บุคลากรทุกระดับชั้น ทั้งเพศหญิงและเพศชายที่คงสภาพความเป็นพนักงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง จำนวน 307,433 คน (สำนักงานจัดหางานจังหวัดระยอง, 2558) นำมาใช้ในการคำนวณเพื่อหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane (ธานินทร์, 2557) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

1. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เพื่อศึกษาข้อมูลสถานภาพทั่วไปของพนักงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) มีข้อความจำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) มีข้อความจำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีข้อความจำนวน 45 ข้อ เกณฑ์ในการกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารเป็น 5 ระดับ ตามแนวของลิเคิร์ต (Likert) แสดงระดับความคิดเห็นจาก มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย และน้อยที่สุด (ธานินทร์, 2557)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อการปรับปรุงพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended Questionnaire)

2. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามฉบับร่าง เพื่อนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ทำการพิจารณาแบบสอบถาม จำนวน 5 ท่าน เพื่อทดสอบความเที่ยงตรง ความครอบคลุมเนื้อหา และความถูกต้องของสำนวนภาษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางสำหรับแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผ่านการแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-Out) กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่ต้องการศึกษา คือพนักงานที่ทำงานในนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรี จำนวน 30 ชุด

4. นำแบบสอบถามฉบับร่าง ภายหลังการจากทดลองใช้ (Try-Out) โดยแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) เพื่อนำมาคำนวณหาค่าอำนาจจำแนก พบว่าอยู่ระหว่าง 0.35 - 1.06 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ในส่วนของข้อความที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และได้ค่าความเชื่อมั่นของ (Try-Out) แบบสอบถามทั้งชุดอยู่ที่ 0.942



5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามผลจากการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามก่อนไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ โดยนำแบบสอบถามไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างพนักงาน และให้กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง ผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย คือการจับสลาก จำนวน 4 ใน 17 นิคมอุตสาหกรรมในจังหวัดระยอง ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด นิคมอุตสาหกรรมเอเชีย นิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ดและสวนอุตสาหกรรมโรจนะ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาเปลี่ยนเป็นรหัสตัวเลขแล้วบันทึกลงในโปรแกรม เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติตามลำดับ 4 ขั้นตอนดังนี้

1. การคำนวณหาข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปออกมาเป็นค่าร้อยละ (Percentage) ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1

2. การคำนวณหาข้อมูลพฤติกรรมการบริโภคอาหารจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปออกมาเป็นค่าร้อยละ (Percentage) ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2

3. เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริโภคอาหารกับสถานภาพทั่วไปด้านเพศ อายุ และลักษณะเวลาทำงาน ใช้ค่า Chi Square (χ^2) ด้วยวิธีของเพียร์สันเพื่อวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3

4. การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหาร จำแนกตามสถานภาพทั่วไปด้าน เพศ อายุ และลักษณะเวลาทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างด้วย t-test สำหรับด้านเพศ และลักษณะเวลาทำงาน และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (Anova) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรเป็นรายกลุ่ม สำหรับตัวแปร ด้านอายุ กรณีพบค่าความแตกต่างเป็นรายกลุ่มจะวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายกลุ่มเป็นรายคู่อีกครั้ง โดยใช้ Scheffe Analysis ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 4

5. การคำนวณหาข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของพฤติกรรมการบริโภคอาหารจากแบบสอบถามตอนที่ 4 (Open-Ended) ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วสรุปออกมาเป็นค่าความถี่ (Frequency) โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย



สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างของพนักงานบริษัทในเขตนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง พบว่าพนักงานส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 56.00 ซึ่งมีอายุอยู่ระหว่าง 26 - 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.50 และมีลักษณะเวลาทำงานเต็มเวลา คิดเป็นร้อยละ 64.50

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคของกลุ่มตัวอย่างของพนักงาน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับประทานอาหารประเภทเนื้อสัตว์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.25 ชอบรับประทานอาหารที่ปรุงด้วยวิธี ต้ม อบ ตุ่น นึ่ง คิดเป็นร้อยละ 45.50 รับประทานอาหารประเภทขนมปังสำเร็จรูป อาหารกระป๋อง อาหารแช่แข็ง คิดเป็นร้อยละ 85.50 และรับประทานอาหารหมักดอง หรืออาหารสุก ๆ ดิบ ๆ คิดเป็นร้อยละ 73.00

3. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นโดยภาพรวมเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร พบว่า การแสดงความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับปัจจัยโดยภาพรวมมีผลกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 สำหรับการพิจารณาเป็นรายด้าน มีคะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.30 - 4.22 ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านปัจจัยนำ ($\bar{X} = 4.22$) ปัจจัยเอื้อ ($\bar{X} = 3.74$) และปัจจัยเสริม ($\bar{X} = 3.30$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร โดยจำแนกตามสถานภาพด้านเพศ พบว่า เพศชายมีการแสดงความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 สำหรับการพิจารณาเป็นรายด้าน มีคะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.30 - 4.17 ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านปัจจัยนำ ($\bar{X} = 4.17$) ปัจจัยเอื้อ ($\bar{X} = 3.71$) และปัจจัยเสริม ($\bar{X} = 3.30$) ตามลำดับ เพศหญิงแสดงความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 สำหรับการพิจารณาเป็นรายด้าน มีคะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.31 - 4.28 ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านปัจจัยนำ ($\bar{X} = 4.28$) ปัจจัยเอื้อ ($\bar{X} = 3.78$) และปัจจัยเสริม ($\bar{X} = 3.31$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร โดยจำแนกตามสถานภาพด้านอายุ พบว่า อายุต่ำกว่า 25 ปี มีการแสดงความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 สำหรับการพิจารณาเป็นรายด้าน มีคะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.30 - 3.93 ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านปัจจัยนำ ($\bar{X} = 3.93$) ปัจจัยเอื้อ ($\bar{X} = 3.56$) และปัจจัยเสริม ($\bar{X} = 3.30$) ตามลำดับ อายุระหว่าง 25 - 35 ปี มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 สำหรับการพิจารณาเป็นรายด้าน มีคะแนน



ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.27 - 4.20 ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านปัจจัยนำ ($\bar{X} = 4.20$) ปัจจัยเอื้อ ($\bar{X} = 3.66$) และปัจจัยเสริม ($\bar{X} = 3.27$) ตามลำดับอายุระหว่าง 36 - 45 ปี มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 สำหรับการพิจารณาเป็นรายด้าน มีคะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.38 - 4.33 ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านปัจจัยนำ ($\bar{X} = 4.33$) ปัจจัยเอื้อ ($\bar{X} = 3.84$) และปัจจัยเสริม ($\bar{X} = 3.38$) ตามลำดับ และอายุมากกว่า 45 ปี มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 สำหรับการพิจารณาเป็นรายด้าน มีคะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.18 - 4.12 ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านปัจจัยนำ ($\bar{X} = 4.12$) ปัจจัยเอื้อ ($\bar{X} = 3.89$) และปัจจัยเสริม ($\bar{X} = 3.18$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยมีผลกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร โดยจำแนกตามสถานภาพด้านลักษณะเวลาทำงาน พบว่าทำงานเต็มเวลา (Full-Time) มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 สำหรับการพิจารณาเป็นรายด้าน มีคะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.36 - 4.30 ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านปัจจัยนำ ($\bar{X} = 4.30$) ปัจจัยเอื้อ ($\bar{X} = 3.74$) และปัจจัยเสริม ($\bar{X} = 3.36$) ตามลำดับ และทำงานเป็นกะ (Shift-Time) มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 สำหรับการพิจารณาเป็นรายด้าน มีคะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.20 - 4.08 ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านปัจจัยนำ ($\bar{X} = 4.08$) ปัจจัยเอื้อ ($\bar{X} = 3.67$) และปัจจัยเสริม ($\bar{X} = 3.20$) ตามลำดับ

4. ผลการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริโภคอาหารกับสถานภาพทั่วไปของพนักงานบริษัทในเขตนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง พบว่า

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับประเภทของอาหารที่รับประทานมากที่สุดขึ้นอยู่กับสถานภาพด้านเพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชายรับประทานอาหารประเภทเนื้อสัตว์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.59 และเพศหญิง รับประทานอาหารประเภทเนื้อสัตว์มากที่สุดเช่นเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 45.45 ด้านอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย อายุต่ำกว่า 25 ปี รับประทานอาหารประเภทเนื้อสัตว์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.48 อายุระหว่าง 25 - 35 ปี รับประทานอาหารประเภทเนื้อสัตว์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.12 อายุระหว่าง 36 - 45 ปี รับประทานอาหารประเภทเนื้อสัตว์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.06 อายุมากกว่า 45 ปี รับประทานอาหารประเภทผักและผลไม้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.73 อย่างไรก็ตามประเภทของอาหารที่รับประทานมากที่สุดไม่ขึ้นอยู่กับลักษณะเวลาทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05



ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับวิธีปรุงอาหารที่นิยมรับประทานอาหารไม่ขึ้นอยู่กับสถานภาพด้านเพศ และด้านลักษณะเวลาทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อย่างไรก็ตาม วิธีปรุงอาหารที่นิยมรับประทานอาหารขึ้นอยู่กับสถานภาพอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อายุต่ำกว่า 25 ปี รับประทานอาหารประเภทต้ม อบ ตุ่น นึ่ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.64 อายุระหว่าง 25 - 35 ปี รับประทานอาหารประเภท ผัด ทอด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.41 อายุระหว่าง 36 - 45 ปี รับประทานอาหารประเภทต้ม อบ ตุ่น นึ่ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.67 อายุมากกว่า 45 ปี รับประทานอาหารประเภทต้ม อบ ตุ่น นึ่ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.73

การรับประทานบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป อาหารกระป๋อง อาหารแช่แข็งไม่ขึ้นอยู่กับสถานภาพด้านเพศ และลักษณะเวลาทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อย่างไรก็ตาม การรับประทานบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป อาหารกระป๋อง อาหารแช่แข็ง ขึ้นอยู่กับสถานภาพอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อายุต่ำกว่า 25 ปี รับประทานบ้างบางครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.79 อายุระหว่าง 25 - 35 ปี รับประทานบ้างบางครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.94 อายุระหว่าง 36 - 45 ปี รับประทานบ้างบางครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.50 อายุมากกว่า 45 ปี รับประทานบ้างบางครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.55

การรับประทานอาหารหมักดอง หรืออาหารสุก ๆ ดิบ ๆ ไม่ขึ้นอยู่กับสถานภาพด้านเพศ และอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่การรับประทานอาหารหมักดอง หรืออาหารสุก ๆ ดิบ ๆ ขึ้นอยู่กับลักษณะเวลาทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย พนักงานทำงานเต็มเวลา (Full-Time) รับประทานบ้างบางครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.77 ส่วนพนักงานทำงานเป็นกะ (Shift-Time) รับประทานบ้างบางครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.87

5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของการแสดงความคิดเห็นของพนักงานบริษัทในเขตนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดระยองที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ตามสถานภาพทั่วไป

จำแนกตามสถานภาพด้านเพศ พบว่า การแสดงความคิดเห็นโดยภาพรวม และรายข้อ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จำแนกตามสถานภาพด้านอายุ พบว่า กลุ่มอายุต่าง ๆ แสดงความคิดเห็นแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe พบความแตกต่างมีจำนวน 1 คู่ ได้แก่กลุ่มอายุระหว่าง 36 - 45 ปี แสดงความเห็นด้วยต่อปัจจัยนำมากกว่ากลุ่มอายุน้อยกว่า 25 ปี

ตารางที่ 1 แสดงค่าสถิติการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อปัจจัยที่จำแนกตามลักษณะเวลาทำงาน

ความคิดเห็น	แหล่ง ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
รวมปัจจัยนำ	ระหว่างกลุ่ม	4.98	3	1.66	5.62	.00*
	ภายในกลุ่ม	116.93	396	.30		
	รวม	121.91	399			
รวมปัจจัยเอื้อ	ระหว่างกลุ่ม	4.58	3	1.53	3.82	.01*
	ภายในกลุ่ม	158.40	396	.40		
	รวม	162.98	399			
รวมปัจจัยเสริม	ระหว่างกลุ่ม	1.86	3	.62	1.34	.26
	ภายในกลุ่ม	182.62	396	.46		
	รวม	184.48	399			
รวมปัจจัย	ระหว่างกลุ่ม	2.52	3	.84	3.53	.02*
	ภายในกลุ่ม	94.07	396	.24		
	รวม	96.581	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเปรียบเทียบความแตกต่างของการแสดงความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหาร โดยจำแนกตามสถานภาพด้านลักษณะเวลาทำงาน การแสดงความคิดเห็นโดยภาพรวมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยลักษณะเวลาทำงานเต็มเวลาเห็นด้วยว่าปัจจัยโดยรวมมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารมากกว่าลักษณะเวลาทำงานเป็นกะ สำหรับรายข้อพบว่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ลักษณะเวลาทำงานเต็มเวลาแสดงความคิดเห็นด้วยว่าปัจจัยนำ และปัจจัยเอื้อมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารมากกว่าลักษณะเวลาทำงานเป็นกะ ส่วนปัจจัยเสริม ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ประเด็นสำคัญที่ได้พบจากผลการวิจัยนำมาอภิปรายผลเพื่อสรุปข้อยุติให้ทราบข้อเท็จจริงดังนี้

1. พฤติกรรมการบริโภคอาหาร จำแนกตามสถานภาพทั่วไป ของกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย ซึ่งมีอายุอยู่ระหว่าง 26 - 35 ปี และมีลักษณะเวลาทำงานเต็มเวลา (Full-Time) ส่วนใหญ่รับประทานอาหารเช้า เนื้อสัตว์มากที่สุด ชอบรับประทานอาหารเช้าต้ม อบ ตุ่น นึ่ง รับประทานอาหารเช้าประเภทบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป อาหารกระป๋อง อาหารแช่แข็ง และ รับประทานอาหารหมักดอง หรืออาหารสุก ๆ ดิบ ๆ บ้างบางครั้ง



2. ปัจจัยโดยภาพมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม สอดคล้องกับแนวคิดของ Green & Kreuter (2005) โดยทั้งเพศชายและเพศหญิง ทุกกลุ่มอายุ และที่มีลักษณะเวลาทำงานเต็มเวลา และเป็นกะ แสดงความเห็นด้วยมาก เกี่ยวกับปัจจัยโดยรวมมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ปัจจัยนำ ด้านปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริโภคอาหาร จำแนกตามสถานภาพทั่วไป พบว่า ประเภทของอาหารที่รับประทานมากที่สุดขึ้นอยู่เพศและอายุ แต่ไม่ขึ้นอยู่กัลักษณะเวลาทำงาน วิธีการปรุงอาหารที่ชอบรับประทานอาหารไม่ขึ้นอยู่กัสถานภาพด้านเพศ และลักษณะเวลาทำงาน แต่ขึ้นอยู่กัสถานภาพด้านอายุ รับประทานบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป การรับประทานอาหารกระป๋อง อาหารแช่แข็งไม่ขึ้นอยู่กัสถานภาพด้านเพศ และลักษณะเวลาทำงาน แต่ขึ้นอยู่กัสถานภาพอายุ การรับประทานอาหารหมักดองหรืออาหารสุก ๆ ดิบ ๆ ไม่ขึ้นอยู่กัสถานภาพด้านเพศ และอายุ แต่ขึ้นอยู่กัลักษณะเวลาทำงาน

4. เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ไม่พบความแตกต่างด้านเพศ แต่พบความแตกต่างด้านอายุ 1 คู่ ได้แก่กลุ่มอายุระหว่าง 36 - 45 ปี ความเห็นด้วยต่อปัจจัยนำ ซึ่งมีความสนใจต่อสุขภาพ และมีการรับรู้ ผลกระทบจากการบริโภคอาหาร มากกว่ากลุ่มอายุน้อยกว่า 25 ปี ที่อยู่ในวัยเริ่มต้นของการทำงาน และมีความสนใจกิจกรรมที่หลากหลาย แต่ไม่จำเพาะเจาะจง พนักงานที่ทำงานเต็มเวลาเห็นด้วยว่า ปัจจัยนำ และปัจจัยเอื้อ มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารมากกว่าพนักงานที่ทำงานเป็นกะ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Elisangela, F. and others (2014) ซึ่งมีเวลาไม่แน่นอนพักผ่อนผลัดเปลี่ยนไปตามกะทำงาน ทำให้มีโอกาสพักผ่อนไม่เพียงพอ เมื่อเทียบกับพนักงานที่ทำงานเต็มเวลาทำให้การรับรู้หรือความสนใจต่อการบริโภคอาหาร อิทธิพลการบริโภคของคนรอบตัว เวลาหรือสื่อโฆษณาต่าง ๆ น้อยไปด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะผลการวิจัยไปใช้

1. การที่พนักงานยังมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคติ พฤติกรรมการบริโภคอาหารไม่ถูกต้อง องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม ควรเพิ่มความถี่ ช่องทาง และคุณภาพการสื่อสารเกี่ยวกับสุขภาพและการบริโภคอาหาร

2. บุคลากรเรื่องสุขภาพไว้ในโปรแกรมการอบรมเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน โดยเฉพาะพนักงานที่ทำงานเป็นกะ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาในประชาชนที่เฉพาะเจาะจง เช่น กลุ่มพนักงานกะ หรือกลุ่มพนักงาน Generation ต่าง ๆ เพื่อทราบปัจจัยลบต่าง ๆ แล้วใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการเจ็บป่วยด้วยโรคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร



แหล่งข้อมูลอ้างอิง

- กองศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพบริการสุขภาพ. (2558). *การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคอาหารสำหรับวัยทำงาน*. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงสาธารณสุข.
- รองศาสตราจารย์ ดร. ธาณินทร์ ศิลป์จารุ. (2557). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS. (พิมพ์ครั้งที่ 15)*. นนทบุรี : เอส.อาร์. พรินติ้ง แมสโปรดักส์.
- วิชา เพ็ญศรีศิริกุล. (2554). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ. (2559). *“กลุ่มโรค NCDs โรคที่คุณสร้างเอง”*. สืบค้นวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559. จาก <http://www.thaihealth.or.th/microsite/categories/5/ncds/1/173/176-กลุ่มโรค+NCDs.html>
- สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2559). *“สถิติสาธารณสุขแห่งชาติ 2558”*. สืบค้นวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559. จาก <http://www.bps.moph.go.th/>
- Elisangela, F. and others. (2014). *“Alteration in eating habits among shift workers of a poultry processing plant in southern Brazil”*. สืบค้นวันที่ 1 ธันวาคม 2559. จาก <http://www.scielo.br/>
- Green, L. and Krueger, M. (2005). *Health Promotion Planning An Education Approach*. 3rd ed. Toronto : Mayfield Publishing Company.
- Pirincci, E. and others. (2008). *Factors affecting health-promoting behaviors in academic staff*. Public Health Journal 122.